

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu

Petr Olšák
Úvodníček

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu, Vol. 14 (2004), No. 1, 1–2

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/149937>

Terms of use:

© Československé sdružení uživatelů TeXu, 2004

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Omlouvám se za půlroční zpoždění prvního čísla Zpravodaje pro letošní rok. Přiznám se, že jsem měl původně jinou představu o vycházení časopisu: že bude vycházet se železnou pravidelností, že v každém časopise bude zveřejněna uzávěrka pro příští číslo a že ihned po uzávěrce udělá šéfredaktor potřebné redakční práce a časopis se dostane během pár dnů do rukou čtenářů.

Podle mého názoru existují asi tři možné překážky kladené našemu Zpravodaji do cesty. První překážkou je nedostatek článků od autorů. Když už je dostatek článků, pak se může stát, že šéfredaktor Zpravodaje nemá zrovna čas články zpracovat a připravit Zpravodaj k tisku. Dělá totiž také na zakázkách, které ho živí. Zpravodaj mezi takové zakázky nepatří. Když už se najde skulinka mezi zakázkami pro obživu a vejde se tam příprava Zpravodaje, pak mohou být zrovna prázdniny a pan Hála, který nechává v Brně Zpravodaj tisknout a distribuovat, není k zastížení, neboť je na svých prázdninových aktivitách.

Číslo 1/2004 byla dlouho stavěna do cesty překážka první, pak (rovněž bohužel velmi dlouho) překážka druhá. Nyní snad obě překážky pominuly, ale začínají prázdniny, a tudíž to vypadá na překážku třetí. Rozhodli jsme se tuto poslední překážku obejít a nechat výjimečně vytisknout Zpravodaj v Praze. O distribuci se postará paní Holovská, které za tuto nabídnutou pomoc děkuji.

Dostal jsem od některých našich členů dopisy, ve kterých shodně vyjadřují lítost na tím, že Zpravodaj v poslední době obsahuje jen vysoce odborné články, které nic nepřinášejí „průměrnému $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ istovi“. Ano, souhlasím a taky mě to mrzí. Bohužel, článků nemáme tolik, abychom si mohli vybírat a zaměřit tak časopis více na průměrné nebo začínající $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ isty. Když autoři takové články napíší, rádi je zveřejníme. Věřím ale, že aspoň v tomto čísle se objeví některé přístupnější články.

Pokusím se v této souvislosti našim čtenářům umožnit nahlédnout do kuchyně, ve které se obsah Zpravodaje připravuje. Pokud má článek zaslaný na zpravodaj@cstug.cz aspoň trochu hlavu a patu, pak jej zařadíme. Vůbec nemáme možnost si vybírat nějak tématicky. Často jsme rádi, že časopis zaplníme aspoň příspěvky z konference SLT. To jsme udělali v případě SLT 2002 a chystáme se obeslat autory se žádostí o možnost zařazení jejich příspěvku i ze SLT 2004. Odtud samozřejmě proudí odborné články, neboť konference SLT je zaměřena odborně. V neposlední řadě rádi zaplníme Zpravodaj CéDěčkem nebo DéVéDěčkem společně se základním manuálem. Zrovna na konci loňského roku byl takový manuál přeložen do češtiny a tak jsme využili možnost dát do Zpravodaje tento překlad.

V souvislosti s tím mě napadlo, že záležitosti kolem počítačů jsou stále komplikovanější a že se asi podobný trend odehrává se softwarem kolem $\text{\TeX}$ u. Nelze tedy jednoduše srovnávat články ze Zpravodaje před deseti lety, kdy byl, aspoň podle mého názoru, život s počítači výrazně jednodušší. Když například sleduji pozadí vzniku distribucí $\text{\TeX}$ Live, připadá mi, že je potřeba rok od roku vynaložit větší úsilí, aby to vůbec vyšlo. Chtěl bych ale zdůraznit, že se nikdy nestalo, abychom článek do Zpravodaje odmítli jen proto, že se nám zdál málo odborný. Těšíme se, že po tomto vysvětlení bude adresa `zpravodaj@cstug.cz` zahlcena desítkami článků, které jsou určeny pro „průměrné $\text{\TeX}$ isty“...

Přejdu na jiné téma. Začátkem roku se konečně Olaf Weber rozhodl zařadit $\text{enc}\text{\TeX}$ podporující UTF8 kódování do standardní web2c $\text{\TeX}$ ové distribuce. Tím se toto rozšíření dostane do $\text{te}\text{\TeX}$ u a distribuce $\text{\TeX}$ Live. Snad to bude uživatelům k něčemu užitečné.

Kromě toho jsem se letos pokusil nabídnout na CTAN a do $\text{\TeX}$ Live své makro OFS. Zpočátku jsem s tím měl poměrně velké problémy. Zařazení do CTANu trvalo asi 14 dní a vedly se při tom diskuse o vhodnosti licence. Naléhali na mě, ať balíku OFS změním licenci. Rozhodl jsem se totiž dát balíku OFS podobnou licenci, jako má Knuthův `plain.tex`. To znamená, že si s balíkem může každý dělat co chce, jen nikdo nesmí distribuovat soubor `ofs.tex` pozměněný se stejným názvem. Taková licence ale není v souladu s doporučeními OSI a tudíž zařazení OFS na $\text{\TeX}$ Live bylo Sebastianem Rahtzem jednoznačně odmítnuto. Navíc Sebastian zjistil, že `csplain` má podobnou licenci, a rozhodl se ho vymazat. Až teprve intervence pana Kasala na `tex-live@tug.org` zabrala a nakonec bylo OFS přijato i se svou původní licencí a `csplain` zachráněn před vymazáním. Panu Kasalovi velice děkuji. Problém Knuthova pojetí volného softwaru kontra dnešního pojetí by asi vydal na samostatný článek. Snad někdy příště.

V červnu jsme společně se sdružením CZLUG uspořádali už tradiční konferenci SLT — seminář o Linuxu a $\text{\TeX}$ u, tentokrát ve Znojmě. Program byl bohatý a pestrý. Svědčí o tom abstrakty přednášek na www.cstug.cz/slt/04 a také sborník, který se dá koupit v knihkupectví Mareček, Botanická 68a, Brno za 200 Kč. Mrzelo mě, že se SLT 2004 zúčastnilo velmi málo lidí. V $\text{\TeX}$ ové sekci bylo přítomno kolem desíti lidí. To už opravdu není o toto téma zájem? Přitom účastníci, kteří přijeli, byli vesměs spokojeni. Velmi vysoko byl hodnocen i doprovodný program spojený s návštěvou vinného sklípku, degustací a prohlídkou historické části Znojma s průvodcem. Děkuji Petrovi Adámkovi za zprostředkování tohoto programu. Myslím si, že ti, kteří na SLT 2004 nebyli, mohou jenom litovat.

6. 7. 2004

